

інших факторів, що визначають умови інвестиційної діяльності в регіоні і ступінь ризику інвестування. Окреме місце потрібно відвести державній політиці у сприянні інвестиційної діяльності.

Роль держави у заохоченні інвестування АПК полягає як у створенні загального сприятливого інвестиційного клімату в країні (через стабілізацію всіх сфер економічної діяльності), так і в реалізації системи конкретних заходів щодо стимулювання припливу капіталу (пошук потенційних інвесторів, розробка інвестиційних проектів для всіх регіональних рівнів АПК, удосконалення податкової і митної політики тощо).

Важелі державного регулювання умов інвестиційної діяльності в аграрній сфері АПК такі: податкове законодавство (фіксований сільськогосподарський податок, ПДВ тощо), грошово-кредитна політика (коротко- і довгострокове кредитування), амортизаційна політика (методи і норми амортизації), законодавче забезпечення прав інвесторів (страхування, гарантії Уряду), бюджетна політика, що включає дотації, субсидії, субвенції, цільові видатки і кредити з державного та місцевого бюджетів (компенсації за посіви, селекційні витрати; фінансовий лізинг, здешевлення вартості сільськогосподарської техніки тощо), антимонопольна політика (встановлення індикативних цін на товари сировинно-заготівельного характеру), цінова політика регулювання продовольчого ринку (заставні, інтервенційні операції тощо).

М. А. Старченко вважає, що з метою підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств необхідно створити адекватну систему інститутів, орієнтованих на обслуговування безпосередніх товаровиробників. Доведено, що на регіональному рівні доцільно створити обласну сільськогосподарську інвестиційну корпорацію та регіональний інформаційно-аналітичний і консалтинговий центр АПК, основною метою яких буде реалізація комплексу заходів, які сприяють задоволенню потреб сільськогосподарських підприємств в інвестиційних ресурсах. Для фінансово-кредитних організацій, які забезпечують інвестиційними ресурсами і надають відповідні послуги товаровиробникам галузі, доцільно запровадити спеціальний спрощений порядок реєстрації й одержання ліцензій, знизити резервні вимоги пропорційно розмірам інвестицій, надати державні гарантії повернення частини вкладених коштів.

Отже, існує безліч способів підняти інвестиційну привабливість підприємств. Але

перш за все, для того, щоб вітчизняні та іноземні інвестори вкладали кошти в український бізнес потрібно створити відповідний клімат на державному рівні. Для підтримки інвестиційної діяльності потрібна перш за все впевненість.

Література:

1. Черненко Л.В. Інвестиційна діяльність підприємств та джерела її фінансування /Л.В. Черненко// Інвестиції: практика та досвід. – 2004. – № 17. – С. 21–23.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-ХІІ від 18 вересня 1991 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Месель-Веселяк В.Я. Організаційно-економічні умови розвитку аграрного виробництва в Україні / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. – 2010. – № 9. – С. 3–12.
4. Стариченко М.А. Напрямок удосконалення організації удосконалення процесу на сільськогосподарських підприємствах /М.А. Стариченко // Держава та регіони. – 2007. – №1. – С. 7–9.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

СКАКУН О. Ю.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – к.е.н., доцент

Гіржева О. М.

Сучасні реалії функціонування суб'єктів господарської діяльності вимагають більш широкого наукового обґрунтування нагальних питань організації і ведення бухгалтерського обліку та формування цілісного наукового підходу щодо організації облікової політики в підприємствах. Питання формування облікової політики підприємства дедалі набуває актуальності з огляду світових інтеграційних процесів в цілому та постійну перебудову економічної системи держави зокрема.

Практика діяльності вітчизняних господарюючих суб'єктів свідчить, що Наказ про облікову політику або взагалі відсутній, або має суто формальний характер, або має ряд недоліків, що створюють низку перешкод в процесі організації та ведення бухгалтерського обліку.

Зміст та структуру Наказу про облікову політику підприємства досліджували такі вчені, як І. Жолнер [1], Ю. Ночовна [3], О. Охромович [4],

Г. Соболев [5], Л. Котенко та Л. Поливана [2], ін. Структурують Наказ про облікову політику, як правило, за такими розділами: загальні положення, нормативно-правова база, техніка бухгалтерського обліку, методи оцінки фактів господарського життя, порядок організації роботи облікового апарату, порядок гармонізації фінансового і податкового обліку, відповідальність осіб за організацію бухгалтерського обліку, заключна частина, додатки – деталізуючи або укрупнюючи окремі з них.

Аналіз актуальних наукових джерел дозволяє нам зробити певні висновки. Ми вважаємо за недоцільне описувати в Наказі про облікову політику підприємства структуру бухгалтерії, повноваження та функції бухгалтерів та інші принципово важливі аспекти діяльності облікового апарату підприємства. З цією метою підприємство має розробляти Положення про бухгалтерську службу та посадові інструкції працівників бухгалтерії, а в Наказі зазначити виключно посилання на дані нормативні документи.

Відсутність диференціації бухгалтерського обліку на фінансовий, податковий та управлінський можна вважати іншим суттєвим недоліком. Доцільніше структурувати основну частину Наказу за такими розділами: «Фінансовий облік», «Податковий облік», «Управлінський облік» – а кожен із них структурувати за тими ключовими елементами облікової політики, які відповідають діяльності суб'єкта господарювання. Зокрема, розділ «Фінансовий облік» диференціюється за об'єктами обліку, щодо яких існують альтернативні варіанти відображення в обліку і звітності. В розділі «Податковий облік» міститься загальна інформація щодо системи оподаткування підприємства, наявності або відсутності спеціальних пільг або режимів оподаткування, аспекти ведення податкового обліку за видами податків, гармонізація фінансового та податкового обліку тощо. Розділ «Управлінський облік» має містити такі ключові елементи, як система ведення управлінського обліку, методи калькулювання собівартості готової продукції тощо.

В рамках посилення контролінгу ведення бухгалтерського обліку на підприємствах ми пропонуємо включити розділ «Система контролю облікової політики», який передбачатиме, окрім порядку організації інвентаризації, поточний контроль, процедури здійснення контролю, перелік прийомів документального та фактичного контролю, що застосовуються на підприємстві тощо.

Таким чином, запропонована нами структура Наказу про облікову політику має посісти чільне місце в обліковій науці та практичній реалізації.

Конкретизувати Наказ про облікову політику ми пропонуємо за таким змістом: «Загальні положення» - назва підприємства, дата і номер Наказу, назва Наказу, преамбула (призначення Наказу); «Нормативні, технічні та методичні основи організації облікової політики» - різновид бухгалтерських стандартів, за якими ведеться облік; форма ведення бухгалтерського обліку; посилання на робочий план рахунків, графік документообігу, план документації, план звітності, інші (безпосередньо розроблені та затвержені дані документи оформлюються як додатки); посилання на Положення про бухгалтерську службу та посадові інструкції бухгалтерів; «Фінансовий облік» - інформація про елементи облікової політики щодо обліку необоротних та оборотних активів, розрахунків з дебіторами та кредиторами, капіталу, доходів, витрат тощо; «Податковий облік» - інформація про систему оподаткування, наявності або відсутності спеціальних пільг або режимів оподаткування, аспекти ведення податкового обліку за видами податків, гармонізація фінансового та податкового обліку тощо; «Управлінський облік» - система ведення управлінського обліку, методи калькулювання собівартості готової продукції тощо; «Система контролю облікової політики» - порядок організації інвентаризації, поточний контроль, використовувані процедури, перелік прийомів документального та фактичного контролю, що застосовуються на підприємстві тощо; «Заключні положення» - визначення осіб, відповідальних за виконання цього Наказу, скріплення підписами та печаткою підприємства даного Наказу.

Ми схильні вважати, що практичне застосування такої структури Наказу про облікову політику здатне забезпечити єдиний системний підхід до організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності підприємством, так як кожний із розділів є логічним доповненням попередніх, а виділити їх з контексту загального змісту Наказу неможливо.

Література:

1. Жолнер І. Облікова політика за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку / І. Жолнер // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – Київ : НУХТ, 2008. – № 26. – С. 41 – 45.
2. Котенко Л. Фінансові результати торговельних підприємств: теорія, облік та аналіз: монографія [Текст] / Л. Котенко, Л. Поливана. – Х.: Віровець А.П. «Апостроф», 2011. – 258 с.
3. Ночовна Ю. Сучасний стан та проблеми формування облікової політики підприємства //

Ю. Ночовна, В. Кулик // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку – 2013. – №776. – С. 141 – 146.

4. Охрамович О. Теоретичні та практичні аспекти формування облікової політики підприємств в сучасних умовах господарювання / О. Охрамович // Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки». – 2013. – №5. – С. 190 – 194.

5. Соболев Г. Удосконалення змісту наказу про облікову політику – основа ефективного управління діяльністю хлібопекарного підприємства / Г. Соболев // Вісник ПУСКУ. Серія: економічні науки. – Полтава: ПУСКУ, 2005. – С. 212 – 218.

НЕДОЛІКИ СТРУКТУРУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

СМОЛЯР В. М.

*Харківський національний технічний університет
сільськогосподарства імені Петра Василенка
Науковий керівник – д.е.н., професор
Левкіна Р. В.*

Структурування власного капіталу підприємств, без винятку і сільськогосподарських, є одним із найбільш важливих і складних завдань, яке необхідно вирішувати у процесі фінансового

управління суб'єктом господарювання.

Власний капітал – завжди був, є і буде основою для запровадження, поточного ведення і майбутнього розвитку господарської діяльності. Це показник, що виконує функції «підтримки життя» підприємства, оскільки він: джерело довгострокового фінансування, забезпечення кредитоспроможності, джерело фінансування ризику, забезпечення самостійності і влади організаторів бізнесу [2, с. 108–111].

На даний час виникає проблема формування та оптимізації структури власного капіталу підприємств. В Україні більшість сільськогосподарських підприємств середнього розміру не застосовують наукові підходи до його структурування, і це є значною помилкою [1, с. 164–170]. У зв'язку з цим проблема формування механізму оптимізації структури власного капіталу підприємств є актуальною.

Головна проблема полягає у тому, що на сільськогосподарських підприємствах, частіше всього, основну увагу приділяють таким позиціям власного капіталу, як «Статутний капітал» та «Нерозподілений прибуток», де перша є завжди дуже мізерною за розміром у порівнянні з другою, а всі інші важливі позиції взагалі відсутні.

«Живий» приклад про «помилковий» склад і структуру власного капіталу сільськогосподарського підприємства розглянемо на основі даних СТОВ «Возрождение» Добропільського р-ну., Донецької обл. за період 2010-2014 рр. (табл.1).

Таблиця 1

**Склад і структура власного капіталу СТОВ «Возрождение» Добропільського р-ну.,
Донецької обл. за період 2010-2014 рр.***

Складові власного капіталу	Роки									
	2010		2011		2012		2013		2014	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Статутний капітал	8	0,05	8	0,04	8	0,04	8	0,08	8	0,06
Пайовий капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Додатковий вкладений капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший додатковий капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Резервний капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток	14867	99,95	21686	99,96	20887	99,96	10368	99,92	12437	99,94
Неоплачений капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучений капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом:	14875	100	21694	100	20895	100	10368	100	12445	100

* Джерело: фінансова звітність СТОВ «Возрождение»

Дані табл. 1 показують, що у 2010-2014 рр. власний капітал СТОВ «Возрождение» складається лише з двох позицій: статутного капіталу і нерозподіленого прибутку, інші ж позиції відсутні. При цьому нерозподілений прибуток займає

найвагомішу частку у власному капіталі.

Розглянемо обсяги накопичення нерозподіленого прибутку на СТОВ «Возрождение» за 5 років, а саме 2010-2014 рр. (табл.2).